

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2To/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 9519100116
Dátum vydania rozhodnutia: 11.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9519100116.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obžalovanému Mgr. C. C. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné na verejnom zasadnutí konanom 11. januára 2022 v Bratislave o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, obžalovaného Mgr. C. C. a matky obžalovaného JUDr. C. C. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 10. marca 2020, sp. zn. BB-3T/13/2019, takto

rozhodol:

I. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného Mgr. C. C. zamietajú.

II. Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie matky obžalovaného JUDr. C. C. zamietajú ako podané oneskorene.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom z 10. marca 2020, sp. zn. BB-3T/13/2019, uznal obžalovaného Mgr. C. C. vinným z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „príslušník ZVJS“) služobne zaradený na výkon služby ako pedagóg úseku pedagogických činností oddelenia výkonu trestu v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca (ďalej len „ÚVTOS Košice-Šaca“)

1) dňa 27. novembra 2015 v priestoroch ÚVTOS Košice-Šaca v ubytovni pre odsúdených J., objekt XXX, 1. nadzemné podlažie, v kancelárii označenej ako č. XXX, odovzdal odsúdenému W. S. nepovolené predmety a to rôzne potraviny, čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej

služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

2) dňa 10. januára 2016 v priestoroch ÚVTOS Košice-Šaca v ubytovni pre odsúdených J., objekt XXX, 1. nadzemné podlažie, v kancelárii označenej ako č. XXX, zapísal na žiadosť odsúdeného K. S. fiktívny kladný zápis v evidencii odsúdených pre odsúdeného S. L. a to, že mal v daný deň službu a že sa hlásil do krúžku, čo sa nezakladalo na pravde, čím porušil ustanovenie § 65a ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a), písm. f), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

3) v presne nezistenom období od konca roka 2013 až do konca roka 2016 a to každý druhý mesiac v P. G. B. v rodinnom dome č. XX prijal od E. B. balík, v ktorom sa nachádzali rôzne potraviny a to káva, syry, šunka, klobásy a tabak v hodnote minimálne 100 eur ako úplatok za to, že doručí jej synovi K. S. v tom čase vykonávajúceho si trest odňatia slobody v ÚVTOS Košice-Šaca taký istý balík s potravinami, pretože tieto potraviny nebolo možné zakúpiť v bufete v ÚVTOS Košice-Šaca, čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

4) v presne nezistenom období niekedy na prelome rokov 2015 a 2016 v P. G. B. v rodinnom dome č. XX prijal od E. B. sumu vo výške 2.000 eur ako úplatok za to, že vybaví preloženie jej syna K. S. v tom čase vykonávajúceho si trest odňatia slobody v ÚVTOS Košice-Šaca na tzv. otvorené oddelenie v ÚVTOS Prešov, čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície.

Za to mu Špecializovaný trestný súd uložil podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. j), § 37 písm. h) a § 41 ods.1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Ďalej mu uložil peňažný trest vo výške 3.000 eur a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona mu ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Zároveň obžalovanému súd uložil trest zákazu činnosti, a to výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie orgánu verejnej moci na dobu osem rokov.

Špecializovaný trestný súd podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku obžalovaného Mgr. C. C. oslobodil spod obžaloby Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 22. mája 2019 sp. zn. VII/2 Gv 127/16/1000-61 pre skutky v obžalobe číslované ako 1), 2) a 4) právne kvalifikované ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe že,

ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „príslušník ZVJS“) služobne zaradený na výkon služby ako pedagóg úseku pedagogických činností oddelenia výkonu trestu v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca (ďalej len „ÚVTOS Košice-Šaca“)

- v presne nezistenom období niekedy na jeseň roku 2014 v priestoroch ÚVTOS Košice-Šaca žiadal od odsúdeného C. Š. sumu v presne nezistenej výške od 3.000 eur až 5.000 eur ako úplatok za to, že mu vybaví tzv. otvorené oddelenie v ÚVTOS Želiezovce, čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

- v presne nezistenom období niekedy v roku 2014 v priestoroch ÚVTOS Košice-Šaca prijal od odsúdeného C. Š. sumu vo výške 1.200 eur ako úplatok za to, že mu v septembri 2014 a v novembri 2014 umožnil nechať si poslať do ÚVTOS Košice-Šaca balíky s finančnou hotovosťou, kreatínom a inými nepovolenými predmetmi, čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

- dňa 7. januára 2016 v priestoroch ÚVTOS Košice-Šaca v ubytovni pre odsúdených J., objekt XXX, 1. nadzemné podlažie, v kancelárii označenej ako č. XXX, si nechal od odsúdeného W. S. sľúbiť úplatok v doposiaľ nezistenej výške a forme za to, že na jeho žiadosť premiestni odsúdeného W. Y. z oddielu J. na oddiel J., ktorý mal na starosti a následne odsúdenému W. Y. zabezpečiť v evidencii odsúdených, aby mal zapísané kladné hodnotenia, ktoré budú viesť k jeho podmienenému prepusteniu, príp. umiestneniu na tzv. otvorené oddelenie, čím porušil ustanovenie § 65a ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov, ako aj ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), písm. h). písm. f), písm. n) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície;

pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení, podali prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka ÚŠP“) a obžalovaný odvolanie, ktoré po výzve Špecializovaného trestného súdu z 21. apríla 2020 na odôvodnenie odvolaní následne prokurátorka 23. apríla 2020 a obžalovaný 4. mája 2020 a 6. mája 2020 písomne odôvodnili. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie, ktoré bolo doručené Špecializovanému trestnému súdu 13. mája 2020, aj matka obžalovaného JUDr. C. C..

V odôvodnení podaného odvolania prokurátorka ÚŠP uviedla, že s rozhodnutím prvostupňového súdu, čo do uznania viny a s výškou a s rozsahom uložených trestov súhlasí, tento odvolaním nenapadla, avšak sa nestotožňuje len s výrokom o oslobodení. Podľa prokurátorky sa prvostupňový súd nevysporiadal dôsledne s vykonanými dôkazmi. Súd v oslobodzujúcom rozsudku spochybňuje výpoveď svedka C. Š.. Na takýto postup podľa nej však nebol dôvod, pretože tento svedok aj po odstupe času vypovedal v podstate zhodne ako v prípravnom konaní, prípadné rozpory vo svojich výpovediach vysvetlil. Ak aj bola jeho motivácia začať spolupracovať s preventívno-bezpečnostnou službou ÚVTOS, aby sa mu zlepšili podmienky vo výkone trestu odňatia slobody, sám na hlavnom pojednávaní potvrdil, že jeho podmienky sa nezlepšili, teda z toho vychádzajúc, ak by nehovoril pravdu, táto kvázi motivácia by sa preniesla do dokazovania na hlavnom pojednávaní, kde by už nezotrval na svojej výpovedi z prípravného konania. Poukázala, že sám súd skonštatoval, že z obrazovo-zvukového záznamu z 12. novembra 2015 vyplýva, že obžalovaný už bol pri rozhovore so svedkom veľmi opatrný, teda mal s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote silné podozrenie ohľadne možného zapojenia tohto svedka do spolupráce s orgánmi polície, a preto bol pri rozhovore nanajvyš opatrný.

Prokurátorka ÚŠP v tejto súvislosti dodala, že ak súd tvrdí, že obrazovo-zvukový záznam týkajúci sa skutku v obžalobe označeného pod bodom 4) je nekvalitný, avšak z prepisu, ktorý vyhotovil pracovník Prezídia Policajného zboru, úradu zvláštnych policajných činností, odboru zvláštnych policajných činností - Východ Košice za použitia primeranej techniky a odstránenia rušivých vplyvov (hlasitej hudby) vyplýva, že W. S. pri rozhovore požiadal obžalovaného, aby sa prihovril za odsúdeného W. Y. a pomohol ho premiestniť do druhého oddielu, pričom v rozhovore ďalej spomína, že zavolá starému, aby poslal peniaze, ale zatiaľ nech to nevybavuje, kým nie sú peniaze. Vzápätí obžalovaný v prítomnosti W. S. telefonuje kolegovi, kde sa prihovára za preloženie odsúdeného W. Y..

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je podľa prokurátorky ÚŠP výrok napadnutého rozsudku o oslobodení obžalovaného chybný, pretože nezodpovedá zistenému skutkovému stavu, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie v zmysle podaného odvolania.

Obžalovaný Mgr. C. C. prostredníctvom obhajcu JUDr. Miloša Kaščáka podal 4. mája 2020 odvolanie, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok je nesprávny pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby; pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými

okolnosťami významnými pre rozhodnutie; a pre pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Súd prvého stupňa sa podľa obžalovaného nie veľmi presvedčivým spôsobom vysporiadal so skutočnosťou, že celé prípravné konanie prebehlo v rozpore so zákonom. Uviedol, že aj keby doktrína „ovocia alebo plodov z otráveného stromu“ mala svoj pôvod v USA, je nespochybniteľnou skutočnosťou, že sa ako aplikačná zásada premietla aj do viacerých publikovaných rozhodnutí slovenských súdov, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevnímajúc. K zásade voľného hodnotenia dôkazov obžalovaný uviedol, že nemôže sa zamieňať so svojvôľou. Dodal, že súd nemôže ignorovať porušenie procesných predpisov; argumentácia súdu, že „úplné vylúčenie všetkých dôkazov ako otráveného ovocia by bolo neprimerané s prihliadnutím k jasnému konfliktu záujmov lebo nemožnosť usvedčenia a odsúdenia skutočného páchatel'a spôsobené vylúčením týchto dôkazov sa prieči záujmom spoločnosti a zároveň by viedla k stavu absolútnej dôkaznej núdze“ je podľa obžalovaného neprijateľná.

Obžalovaný poukázal na uznesenie zo 7. mája 2015, ktorým vyšetrovateľ Policajného zboru začal trestné stíhanie a zadefinoval čas páchania skutku na dobu od roku 2009 do dňa, kedy vydal uznesenie. Ďalej poukázal na uznesenie z 13. júla 2016, ktorým vyšetrovateľ Policajného zboru vznesol obvinenie v bodoch 3) a 4) pre skutky, ktorých sa mal obžalovaný dopustiť v dňoch 27. novembra 2015, 7. januára 2016 a 10. januára 2016, ktoré boli novými skutkami, na ktoré sa skutkovo nevťahovalo a ani nemohlo vzťahovať uznesenie o začatí trestného stíhania zo 7. mája 2015. Preto minimálne pre tieto tri skutky nebolo podľa obžalovaného začaté trestné stíhanie a na tom podklade mu ani nemohlo byť zákonným spôsobom vznesené obvinenie tak, ako mu bolo vznesené 13. júla 2016. Ďalej uviedol, že postup inšpekcie nebol v súlade so zákonom a ide o neodstrániteľnú podstatnú procesnú chybu. Keďže začatie trestného stíhania vo veci bolo nezákonné, chyba sa v rámci teórie plodov otráveného stromu prenáša aj na obvinenie, obžalobu a trest. Podľa obžalovaného trpí tou istou vadou aj uznesenie o vznesení obvinenia z 8. marca 2017, v uznesení uvedených skutok 2) sa okrem toho nemal stať v ÚVTOS Košice-Šaca, ale v obci P. L. B.

V ďalšej časti svojho odvolania obžalovaný poukazuje na § 199 ods. 1, veta prvá a druhá, ods. 3 Trestného poriadku uviedol, že uznesenie o začatí trestného stíhania neobsahuje odôvodnenie. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že dôkazy získané na podklade procesných úkonov vykonaných pred začatím trestného stíhania sú (s výnimkou neodkladných a neopakovateľných úkonov) absolútne neúčinné a v ďalšom konaní vrátane konaní pred súdom nepoužiteľné. Pokračoval, že ako vyplýva z ustálenej súdnej praxe a odbornej literatúry, účelom a zmyslom procesného inštitútu začatia trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku je, aby orgány činné v trestnom konaní mohli vykonávať procesne použiteľné úkony podľa Trestného poriadku smerujúce k zisteniu páchatel'a trestného činu a ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe hneď, ako to odôvodňuje dôkazná situácia.

S ohľadom na uvedené je preto podľa obžalovaného nutné uviesť, že trestné stíhanie vo veci bolo začaté voči nestotožneným príslušníkom ZVJS a skutky sa mali stať v ÚVTOS Košice-Šaca. Vo vzťahu k obžalovanému trestné stíhanie nikdy nebolo začaté. Podstata skutku je v zmysle všeobecných zásad Trestného poriadku určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v uznesení o začatí trestného stíhania, o vznesení obvinenia, obžalobe, či v iných rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci záujmy chránené Trestným zákonom. Samotná podstata je podľa neho totiž nevyhnutne určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v uznesení o začatí trestného stíhania. Uznesenie o začatí trestného stíhania ohraničilo ako páchatel'a všetkých doposiaľ nestotožnených príslušníkov ZVJS Košice-Šaca. Z tohto dôvodu malo byť vo vzťahu k obžalovanému vo veci opätovne začaté trestné stíhanie buď vydaním samostatného uznesenia alebo spoločne so vznesením obvinenia, v ktorom by bola popísaná a konkretizovaná forma účasti obvineného na skutku.

Zopakoval, že v danom prípade podľa obžalovaného absentuje uznesenie o začatí trestného stíhania, na podklade ktorého mohlo byť voči nemu vznesené obvinenie. Z dôvodu jeho neexistencie preto všetky dôkazy vykonané v tomto trestnom konaní trpia procesnou nepoužiteľnosťou. Za takejto situácie potom

podľa obžalovaného logicky vyplýva záver, že ohľadom skutkov, z ktorých bol obžalovaný, nebolo začaté trestné stíhanie, čo znamená, že nenastal okamih, od ktorého by bolo možné vykonávať zákonné procesné úkony, z ktorých by mohli vziť dôkazy použiteľné v konaní pred súdom. Pokračoval, že nakoľko neboli splnené podmienky pre vznesenie obvinenia, neexistoval ani podklad pre jeho postavenie pred súd, vykonanie súdneho konania a samozrejme ani pre uznanie jeho viny zo spáchania spomínaných skutkov. Obžalovaný ďalej dodal, že absencia začatia trestného stíhania je však procesným pochybením zásadného významu, bez ktorého nie je možné vykonávať dokazovanie zákonným spôsobom, nie je teda možné zabezpečiť dôkazy, ktoré by odôvodňovali postavenie obvineného pred súd a ktoré by mohli byť podkladom pre prípadné rozhodnutie súdu. Ide podľa obžalovaného o závažné procesné pochybenie, minimálne na úrovni porušenia práva na obhajobu, ak nie ešte závažnejšieho charakteru a zároveň ide o procesné pochybenie, ktoré nie je možné v konaní pred súdom napraviť. Z uvedeného je potom podľa obžalovaného zrejmé, že podmienky pre nariadenie hlavného pojednávania v prejednávanej veci splnené neboli, ale naopak bolo nevyhnutné podanú obžalobu odmietnuť a vec vrátiť prokurátorovi. Tie isté právne úvahy platia aj pre uznesenie o vznesení obvinenia z 8. marca 2017.

Obžalovaný Mgr. C. C. prostredníctvom obhajcu JUDr. Richarda Bauera podal 6. mája 2020 odvolanie, v ktorom nad rámec vyššie uvedeného odvolania zo 4. mája 2020 uviedol, že napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona a uložený trest je podľa neho neprimeraný. Obžalovaný k dôvodom odvolania uplatneným podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) a písm. e) Trestného poriadku uviedol, že skutkové a právne závery napadnutých výrokov napadnutého rozsudku nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, a ani v odôvodnení napadnutého rozsudku. Podľa obžalovaného sa súd zákonným spôsobom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie a jeho skutkové zistenia sú nejasné a neúplné a tým pádom chybné. Zopakoval pochybnosti o správnosti skutkových a právnych zistení pre všetky napadnuté výroky napadnutého rozsudku, porušené ustanovenie Trestného zákona a poriadku, pričom je podľa neho potrebné dôkazy zopakovať a vykonať nové, a súčasne trest uložený za skutky, ktoré sa mali odohrať pred siedmimi až piatimi rokmi, za existencie uvedených porušení, je podľa obžalovaného neprimeraný.

Ďalej uviedol, že súd nezistil skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie, a síce napadnutý rozsudok, pričom nevyhodnotil dôkazy na základe starostlivého uváženia všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a niektoré navrhované dôkazy nevykonali, a tým porušil najmä ustanovenia § 2 ods. 12 a ods. 14 Trestného poriadku, za porušenia práva obžalovaného na spravodlivý proces a obhajobu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

S poukazom na vyššie uvedené obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaného v celom rozsahu spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný alebo podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Písomným podaním z 3. januára 2022 obžalovaný doplnil dôvody odvolania a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 TdoV 1/2019 vo veci obvineného Mgr. C. Š. s tým, že v predmetnej veci bol rozsudok Najvyššieho súdu z 11. septembra 2018, sp. zn. 2To 7/2017 zrušený, nakoľko došlo k porušeniu zákona v neprospech Mgr. C. Š.. Poukázal na súvislosť s vecou obžalovaného C., ako aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 23. septembra 2019, sp. zn. Tpj 47/2019 s tým, že v jeho trestnej veci nemožno vychádzať z uznesenia o začatí trestného stíhania zo 7. mája 2015, vo veci bolo potrebné vydať nové uznesenie vzťahujúce sa na predmetnú trestnú činnosť, za ktorú bol aj v konečnom dôsledku odsúdený, prípadne začať trestné stíhanie iným spôsobom upraveným v ustanovení § 199 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa § 206 ods. 2 Trestného poriadku. V dôsledku nesprávneho postupu orgánov činných v trestnom konaní došlo podľa neho k porušeniu ustanovení § 199 ods. 1, 3 Trestného poriadku, ktoré následne mohli ovplyvniť účinnosť ďalších vo veci vykonaných úkonoch. V súvislosti so závermi uvedenými dovolacím súdom

navrhol zistiť aktuálny stav v trestnej veci obv. C. Š. a v rámci zachovania kontinuity súdnych rozhodnutí akceptovať názor vyslovený v citovanom rozhodnutí najvyššieho súdu.

Obžalovaný písomným podaním doručeným najvyššiemu súdu 7. januára 2022 poukázal opätovne na vec obvineného Mgr. C. Š. (sp. zn. 2 TdoV 1/2019) a na závery rozhodnutia v uvedenej veci. Zdôraznil, že v trestnej veci obžalovaného sa jedná o identickú, právne totožnú trestnú vec, kde podkladom pre trestné stíhanie obžalovaného je uznesenie vyšetrovateľa MVSR, PPZ, NAKA ČVS: PPZ-344/NKA-PK-VY-2015 zo 7. mája 2015 s tým, že v trestnej veci obžalovaného, tak ako neexistovalo v súvisiacej trestnej veci, neexistuje zákonne vydané a následne zákonne vedené trestné stíhanie, pre skutky, pre ktoré bol napadnutým rozsudkom senátu ŠTS BB obžalovaný neprávoplatne odsúdený, preto u jeho osoby nemôže zákonne existovať ani zákonné obvinenie, obžaloba a neprávoplatné odsúdenie. Trestná vec obžalovaného je právne totožná so súvisiacou trestnou vecou a aj na ňu sa vzťahuje stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 23. septembra 2019, Tpj 47/2019 uverejnené pod č. 33/2019. Uvedené podľa neho platí o to viac, keď súvisiaca trestná vec obvineného Š. je dokonca skutkovo sčasti totožná s trestnou vecou obžalovaného C.. Z uvedených dôvodov navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, prípadne vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Matka obžalovaného JUDr. C. C. (ďalej aj „odvolateľka“) v podanom odvolaní uviedla, že sa pripája k odvolaniu, ktoré podal jej syn proti napadnutému rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného Mgr. C. C., ale ani odvolanie prokurátora nie sú dôvodné. Pokiaľ ide o odvolanie matky obžalovaného, toto bolo podané oneskorene.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky potrebné a pre rozhodnutie vo veci dôležité dôkazy, pričom tieto správne vyhodnotil a dospel k správnym právnym záverom. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k takým zásadným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na konečné objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku sú správne a úplne, zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa a k jednotlivým dôkazom, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia a závery - ako vo vzťahu k uznaniu viny obžalovaného, tak aj vo vzťahu k oslobodzujúcemu výroku.

Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že vina obžalovaného musí byť preukázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam. Skutočnosť, že odvolatelia sa nestotožňujú so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozvedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania skutkov ale rovnako s dôrazom odôvodnil a rozvedol závery, pre ktoré dospel k oslobodzujúcim výrokom a jeho správne právne názory majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a v správnom vyhodnotení týchto dôkazov.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutia o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, tieto sú postavené v podstate na troch základných okruhoch, a to

1) že celé prípravné konanie prebehlo v rozpore so zákonom s tým, že súd nemôže ignorovať porušenie procesných predpisov; argumentácia súdu, že „úplné vylúčenie všetkých dôkazov ako otráveného ovocia by bolo neprimerané s prihliadnutím k jasnému konfliktu záujmov lebo nemožnosť usvedčenia a odsúdenia skutočného páchatel'a spôsobené vylúčením týchto dôkazov sa prieči záujmom spoločnosti a zároveň by viedla k stavu absolútnej dôkaznej núdze“ je podľa obžalovaného neprijateľná,

2) že vo vzťahu k obžalovanému nebolo nikdy začaté trestné stíhanie (odkazujúc na stanovisko trestnoprávneho kolégia a inú trestnú vec - obvineného Š.)

3) že uložený trest je neprimeraný

Vo vzťahu k námietke uvedenej pod bodom 1) a k teórii „ovocia z otráveného stromu“ najvyšší súd uvádza, že sa jedná o angloamerickú doktrínu, ktorú slovenská trestná teória)a ani prax doteraz v plnej miere neprevzala. Nemožno vylúčiť, že v niektorých prípadoch sa možno i na základe kontinentálneho formálno-materiálneho prístupu k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov dopracovať k zhodným záverom, ako na základe teórie „ovocia z otráveného stromu“. Podstatné je však pristupovať k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov vždy diferencovane s ohľadom na konkrétnu povahu a závažnosť vady vzniknutej v procese dokazovania a nerobiť paušálne závery, že celý dôkaz získaný prípadne na základe procesne nie celkom korektného úkonu je „otrávený“ (primerane pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn.: 6 Tz 3/2017-II. zo 7. júna 2017, body 123, 124; rozsudok Najvyššieho súdu z 27. marca 2018, sp. zn. 2Tdo/64/2017; rozsudok Najvyššieho súdu z 30. apríla 2018, sp. zn. 2Tdo/84/2017; uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. augusta 2019, sp. zn. 5Tdo/29/2019; rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. septembra 2019, sp. zn. 5Tdo/44/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2020, sp. zn. II. ÚS 48/2020, bod 31).

Podstatnou a zásadnou odvolacou námietkou obžalovaného Mgr. C. C. bola neexistencia zákonného začatia trestného stíhania (uvedená v bode 2), odvolávajúc sa na trestnú vec obvineného Mgr. C. Š. a tiež na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2019, Tpj 47/2019, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2019, ktorého právne vety znejú nasledovne:

I. Na rozdiel od postupov použitých vo fáze trestného konania „pred začatím trestného stíhania“, ktoré sa môžu týkať podozrenia zo spáchania skutku v minulosti alebo (aj) takého predpokladu do budúcnosti, uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 a 3 Trestného poriadku môže vyvolať účinky podľa odseku 5 naposledy označeného ustanovenia, len ak sa vzťahuje na skutok (vrátane čiastkového útoku doposiaľ páchaného pokračovacieho trestného činu v zmysle § 10 ods. 16 Trestného poriadku), ktorý sa už stal (bol dokonaný nastaním následku); to platí aj ak po dokonaní naďalej pretrváva páchanie trvaceho trestného činu udržiavaním protiprávneho stavu (s limitom prerušenia jednoty hmotnoprávneho, resp. kvalifikačného skutku podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona). Ak trestný čin nebol alebo doposiaľ nie je dokonaný, môže byť trestné stíhanie začaté aj pre prípravu zločinu alebo pokus úmyselného trestného činu (§ 13, § 14 Trestného zákona), keďže tieto vývojové štádiá sú (už) kvalifikovateľné ako trestný čin.

Pri vznesení obvinenia (§ 206 ods. 1 až 3 Trestného poriadku) rovnako musí byť daný retrospektívny

pohľad na spáchaný skutok, okrem toho sa navyše vyžaduje opis skutku už na úrovni jeho vecnej a časopriestorovej nezameniteľnosti s iným skutkom a (v rovine dôvodného podozrenia) aj identifikácia osoby páchatela (oproti voľnejšiemu opisu skutku pri začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku a len rámcovému zameraniu podozrenia pri použití dôkazných postupov pred začatím trestného stíhania).

Vyššie uvedeným záverom konvenujú aj účinky podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku, ktoré znamenajú nepotrebnosť formálneho začatia trestného stíhania, ale až pri rozširovaní obvinenia (už obvinenej osoby) pre ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu; také rozšírenie v sebe integruje aj začatie trestného stíhania pre dotknutý skutok, pokiaľ už vo vzťahu k nemu nebolo trestné stíhanie začaté skorším uznesením.

II. Ustanovenia o postupoch pred začatím trestného stíhania majú vo vzťahu k ustanoveniu § 206 ods. 1 Trestného poriadku povahu osobitného ustanovenia v tom zmysle, že formuláciu „na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania“ je potrebné vyložiť extenzívne, teda tak, že podkladom pre vznesenie obvinenia (a dôkazmi v trestnom konaní) môžu byť aj skutočnosti zistené postupmi pred začatím trestného stíhania, ustanovenými Trestným poriadkom (týka sa to aj informácií, ktoré môžu byť použité ako dôkaz v trestnom konaní, zistených postupmi podľa zákona č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Podkladom pre vznesenie obvinenia (pre skutkový, právny a personálny záver podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku) môžu byť teda dôkazné informácie zistené postupmi podľa Trestného poriadku po začatí trestného stíhania, zistené takými (dôkazne využiteľnými) postupmi podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona (označeného vyššie) pred začatím trestného stíhania, zistené trestným oznámením, ako aj mimodôkazné informácie zistené (v kontexte § 199 ods. 2 a § 206 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku rovnocenne s trestným oznámením) „inak“ a zistené postupom podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku. Rovnaké informačné zdroje (okrem dôkazov vykonávaných už po začatí trestného stíhania) sú podkladom pre skoršie samostatné začatie trestného stíhania (len „vo veci“), ku ktorému dochádza postupom podľa § 199 ods. 1 až 4 Trestného poriadku.

III. Zákonný postup „pred začatím trestného stíhania“ je aplikovateľný podľa úpravy jednotlivých osobitných ustanovení Trestného poriadku s nielen informačnou, ale aj procesnou, resp. dôkaznou relevanciou (18 prípadov upravených medzi ustanoveniami § 89 a § 155 Trestného poriadku).

Postup pred začatím trestného stíhania môže byť zameraný na objasňovanie a dokazovanie činu, ktorý sa už stal, pokiaľ zistené skutočnosti doposiaľ neumožňujú sformulovať skutok aspoň podľa kritérií § 199 ods. 3 Trestného poriadku - môže teda ísť aj o podozrenie z páchania trestnej činnosti určitého druhu (rámcovo zamerané podozrenie označené v druhom odseku bodu I.); také podozrenie sa z povahy veci týka aj ďalších čiastkových útokov už sčasti trestným stíhaním pokrytého pokračovacieho trestného činu. Nie je vylúčený ani predpoklad spáchania konkrétneho činu v budúcnosti, resp. zameranie rámcového podozrenia do budúcnosti (typicky pre „monoskutkovú“ aj rámcovú alternatívu zamerania postupu do budúcnosti bude použitý napr. agent, odpočúvanie, sledovanie, obrazovo-zvukové záznamy).

Retrospektívne ani pro futuro však nemôže ísť o výlučne preventívny, abstraktne odôvodnený postup, prípustný je len postup na základe konkrétnych informácií o trestnoprávne relevantných skutočnostiach alebo pre ne priamo iníciačných okolnostiach.

Kombinácia postupu po začatí trestného stíhania a pred začatím trestného stíhania (najmä v postupnosti minulosť - po, budúcnosť - pred) je možná. Bez ohľadu na uvedené, pri ďalších (aj budúcich) čiastkových útokoch toho istého pokračovacieho trestného činu nie je pre ich dokazovanie bariérou požiadavka „súčasného vedenia trestného konania v inej trestnej veci“ v zmysle § 113 ods. 9, § 114 ods. 7, § 115 ods. 7, § 118 ods. 7 Trestného poriadku, a dotknutými postupmi zistené informácie budú na tieto skutky vždy dôkazne použiteľné* (s limitom prerušenia jednoty hmotnoprávneho, resp. kvalifikačného skutku podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona).

Mimoprocesný postup na odhaľovanie trestnej činnosti podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o PZ“ (na ktorý nie je potrebná pôsobnosť policajta podľa § 10 ods. 8 a 10 Trestného poriadku) môže byť popri postupe pred začatím trestného stíhania podľa Trestného poriadku (teda počas už vedeného trestného konania) použitý, len ak nemá v

Trestnom poriadku obsahový ekvivalent, použiteľný aj pred začatím trestného stíhania (napr. popri odpočúvaní podľa § 115 Trestného poriadku možno sledovať osobu na základe úpravy § 113 Trestného poriadku, nie však podľa § 39 ods. 1 zákona o Policajnom zbore - teda bez príkazu prokurátora alebo sudcu pre prípravné konanie, možno však požadovať informácie od osôb podľa § 17a zákona o Policajnom zbore, nakoľko výsluch svedka podľa Trestného poriadku sa vykonáva až po začatí trestného stíhania).

IV. Pri posudzovaní zákonnosti a procesných účinkov rozhodnutia, návrhu na rozhodnutie alebo postupu v konaní (orgánom s pôsobnosťou na taký prieskum podľa Trestného poriadku) je relevantný vecný obsah predmetu dotknutého prieskumu, nie formálne označenie jeho názvu a právneho podkladu.

* Rozsudok najvyššieho súdu zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011.

Pokiaľ ide o závery vyplývajúce z citovaného stanoviska, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, odvolací súd v prvom rade uvádza, že uznesenie o začatí trestného stíhania zo 7. mája 2015 pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné obsahuje len veľmi všeobecný opis skutočností („voľnejší“ - v zmysle kritérií uvedených v § 199 ods. 3 Trestného poriadku) a neobsahuje opis žiadneho konkrétneho skutku (čiastkového útoku pokračovacieho trestného činu), ktorý už mal byť spáchaný, ale naopak, ide tu len o rámcovo zamerané podozrenie z páchania trestnej činnosti do minulosti a zároveň ale s uvedením slova „doposiaľ“. Vo všeobecnosti platí, a v tom teda treba rovnako plne súhlasiť s obžalovaným, že uznesenie o začatí trestného stíhania sa nemôže vzťahovať na skutok, resp. skutky, ktoré sa stali až po jeho vydaní.

Následne bolo uznesením z 13. júla 2016 vznesené obvinenie obžalovanému Mgr. C. C. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné pre skutky z jesene roku 2014, z roku 2014 (teda pred začatím trestného stíhania), 27. novembra 2015, 7. januára 2016 a 10. januára 2016 a následne 8. marca 2017 bolo podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona, prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona pre skutok v bode 1) z obdobia konca roka 2013 až do konca roka 2016 a pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona a prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona pre skutok v bode 2) z prelomu rokov 2015 a 2016.

Je teda zrejmé, že ide o trestnú činnosť, ku ktorej malo dochádzať ako pred, tak aj po začatí trestného stíhania. V tomto je základný rozdiel v porovnaní s vecou obvineného C. Š. (na ktorú obžalovaný v odvolaní poukazoval), pretože obvinený sa mal dopustiť iba jedného skutku z konca augusta 2015.

Osobitne odvolací súd poukazuje na bod IV. vyššie uvedeného stanoviska, v súlade s ktorým pri posudzovaní zákonnosti a procesných účinkov rozhodnutia, návrhu na rozhodnutie alebo postupu v konaní (orgánom s pôsobnosťou na taký prieskum podľa Trestného poriadku) je relevantný vecný obsah predmetu dotknutého prieskumu, nie formálne označenie jeho názvu a právneho podkladu. Na lepšie pochopenie zmyslu predmetnej právnej vety (so širokým aplikačným dosahom) poukazuje pritom odvolací súd i na príslušnú časť odôvodnenia stanoviska, kde sa v tejto súvislosti uvádza o. i. (doslovne) nasledovné: „V bode IV. právnych viet je deklarovaná (bežne používaná) systematická posudzovania zákonnosti a procesných účinkov návrhu na rozhodnutie, samotného rozhodnutia alebo postupu (úkonu, resp. úkonov) v trestnom konaní, a to orgánom, ktorý má pôsobnosť na taký prieskum podľa Trestného poriadku. Rozhodujúci je vždy vecný obsah predmetu prieskumu (návrhu na rozhodnutie, rozhodnutia alebo úkonu, resp. úkonov tvoriacich určitý postup). Nie je chybou vyvolávajúcou negatívne prieskumné závery len nedostatok označenia názvu úkonu (rozhodnutia) alebo nesprávne označenie právneho podkladu, ktorý bol pre dotknutý postup použitý. Rovnako nie je chybou nesprávna právna úvaha prezentovaná v rozhodnutí, ak by správna aplikácia zákona vyvolala obsahovo rovnaké rozhodnutie (s rovnakými právnymi účinkami). Z uvedeného vyplýva, že takýto postup je uplatňovaný univerzálne, a teda aj vo vzťahu k problematike riešenej v bodoch I. až III. Tohto stanoviska (napríklad

pri posúdení, či došlo k začatiu trestného stíhania „vo veci“, a od ktorého momentu, resp. či je použitý dôkazný postup použiteľný ako podklad pre rozhodovanie súdu). Naposledy uvedené je aj dôvodom, prečo bola problematika štvrtého bodu právnych viet zaradená do stanoviska ako súvisiaca problematika, ktorú je potrebné riešiť.“

Konkrétnejšie a explicitnejšie vysvetlené (aj s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci), uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré spĺňa obsahové náležitosti podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku a ktorému nepredchádzalo začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 až 4 Trestného poriadku, vyvolá aj bez tomu zodpovedajúceho formálne potrebného označenia účinky začatia trestného stíhania v zmysle § 206 ods. 2 Trestného poriadku (obvinenie osoby sa zároveň týka konkrétneho skutku, ktorý zakladá predmet konania). Tým nastanú aj účinky podľa § 199 ods. 5 Trestného poriadku.

Možno tak sumarizovať - a to v nadväznosti na už vyššie uvedené závery odvolacieho súdu o absencii skoršieho zákonného začatia trestného stíhania vo „veci“ - že uznesenie z 13. júla 2016 vznesené obvinenie obžalovanému Mgr. C. C. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné pre skutky z jesene roku 2014, z roku 2014 (teda pred začatím trestného stíhania), 27. novembra 2015, 7. januára 2016 a 10. januára 2016 a následne z 8. marca 2017 bolo podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona, prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona pre skutok v bode 1) z obdobia konca roka 2013 až do konca roka 2016 a pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona a prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona pre skutok v bode 2) z prelomu rokov 2015 a 2016 vo vzťahu ku skutkom, pre ktoré bol aj následne uznaný vinným, malo zároveň účinky začatia trestného stíhania, a to bez ohľadu na formálny nedostatok v podobe chýbajúceho označenia príslušných ustanovení (a príp. aj tomu zodpovedajúceho slovného vyjadrenia).

Možno uzavrieť, že nevydanie uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku nemusí bezvýhradne znamenať, že trestné stíhanie nezačalo. Vyplyva to z vyššie uvádzaného bodu IV. citovaného stanoviska, jednotlivé úkony, postupy a rozhodnutia sa posudzujú podľa svojho obsahu a teda by uznesenie o vznesení obvinenia vyvolalo účinky začatia trestného stíhania napriek tomu, že uzneseniu o vznesení obvinenia nepredchádzalo začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku. Z materiálneho hľadiska sa totiž vznesenie obvinenia odlišuje od začatia trestného stíhania „vo veci“ tým, že toto vyžaduje okrem podrobnejšieho, resp. konkrétnejšieho popisu skutku (v zmysle zákona má byť skutok popísaný vecne a časopriestorovo nezameniteľne s iným skutkom) tiež aj identifikáciu osoby dôvodné podozrivého páchatela, a teda - zjednodušene povedané - vždy zároveň musia byť naplnené nižšie obsahové štandardy vyžadované pre začatie trestného stíhania len „vo veci“ (plus pre vznesenie obvinenia sa vyžaduje „niečo navyiac“). Z uvedeného dôvodu potom považoval najvyšší súd všetky úkony za zákonné tak, ako to uviedol aj súd prvého stupňa a súčasne odvoláciu námietku obžalovaného za nedôvodnú.

Najvyšší súd sa stotožnil s hodnotením dôkazov tak, ako ich vyhodnotil súd prvého stupňa a rovnako zdôrazňuje, že vina obžalovaného musí byť preukázaná jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností. Súd prvého stupňa sa v písomných dôvodoch odvolaním napadnutého rozsudku podrobne vysporiadal s obhajobou obžalovaného, ako aj s obžalobou, a zároveň sa vysporiadal i s dôvodmi odmietnutia navrhovaného dokazovania.

Pokiaľ ide o dôkaznú situáciu, vo vzťahu ku skutku v bode 1) je zrejmé, že obžalovaný je usvedčovaný priamo obrazovo-zvukovým záznamom z 27. novembra 2015, pričom je zrejmé, že svedok W. S. prevzal od obžalovaného rôzne predmety. Pokiaľ ide o skutok v bode 2) je obžalovaný usvedčovaný jednak svedkom S. L., ako aj obrazovo zvukovým záznamom z 10. januára 2016, ktorého obsah je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa a tiež záznamom z aplikácie VVVT ohľadne odsúdenia S. L.. Zo skutkov v bode 3) a 4) je jednoznačne usvedčovaný výpoveďou svedkyne E. B., ktoré sú vyhodnotené v kontexte s výpoveďou svedka O. C.. Výpovede E. B. sú podrobné, uveriteľné a súd prvého stupňa ich vyhodnotil logicky a jasne.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V predmetnej veci však ani odvolací súd sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolatelia namietli v odvolaniach hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladajú odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavných pojednávaniach. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pokiaľ ide o oslobodzujúcu časť, vo vzťahu k tomuto výroku je potrebné pripomenúť, že nedokázaná vina má rovnaký dôsledok ako dokázaná nevina a teda obžalovaný nie je povinný svoju nevinu dokazovať. V trestnom práve uplatňovaná zásada prezumpcie neviny znamená, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia aj v danej veci. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že obvinenému musí byť vina preukázaná, obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech, teda ak obvinený niektorú okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti. Odsudzujúci výrok možno vydať len ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného. Uvedené úvahy viedli súd prvého stupňa k oslobodeniu obžalovaného Mgr. C. C. s tým, že tento veľmi citlivo hodnotil zabezpečené dôkazy, najmä obrazovo - zvukové záznamy s tým, že z týchto vyplynulo, že obžalovaný odmietal návrhy svedka C. Š. na nejakú nezákonnú činnosť v jeho prospech. V konečnom dôsledku rovnako správne vyhodnotil aj dôkazy týkajúce sa skutku zo 7. januára 2016, keď svedecké výpovede W. S. a W. Y. neposkytujú ani v spojení s obrazovo-zvukovým záznamom takú dôkaznú istotu, že z nich možno jednoznačne dospieť k záveru o vine obžalovaného.

Možno taktiež konštatovať, že Špecializovaný trestný súd konanie obžalovaného správne právne kvalifikoval a najvyšší súd sa stotožňuje aj s trestom a jeho odôvodnením, tak ako ho Špecializovaný trestný súd obžalovanému uložil.

Pokiaľ ide o odvolanie matky obžalovaného, toto bolo zamietnuté ako oneskorene podané. Z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný bol prítomný pri vyhlásení rozsudku 10. marca 2020.

Podľa § 308 ods. 2 Trestného poriadku v prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Podľa § 309 ods. 4 Trestného poriadku iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

Lehota na podanie odvolania iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 Trestného poriadku, teda aj príbuzným obžalovaného v priamom rade, ktorou matka obžalovaného nepochybne je, končila - rovnako ako obžalovanému - dňom 25. marca 2020 (teda pätnástym dňom od oznámenia rozsudku). Pokiaľ matka obžalovaného podala odvolanie, ktorým sa jednak pripojila k odvolaniu obžalovaného, ale súčasne uviedla, že podáva odvolanie v prospech svojho syna a doručila ho súdu 13. mája 2020, je zrejmé, že ide o odvolanie podané po zákonnej lehote, teda o odvolanie podané oneskorene.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.